

L'Ajuntament d'Alacant en la ruïna després de l'anterior legislatura

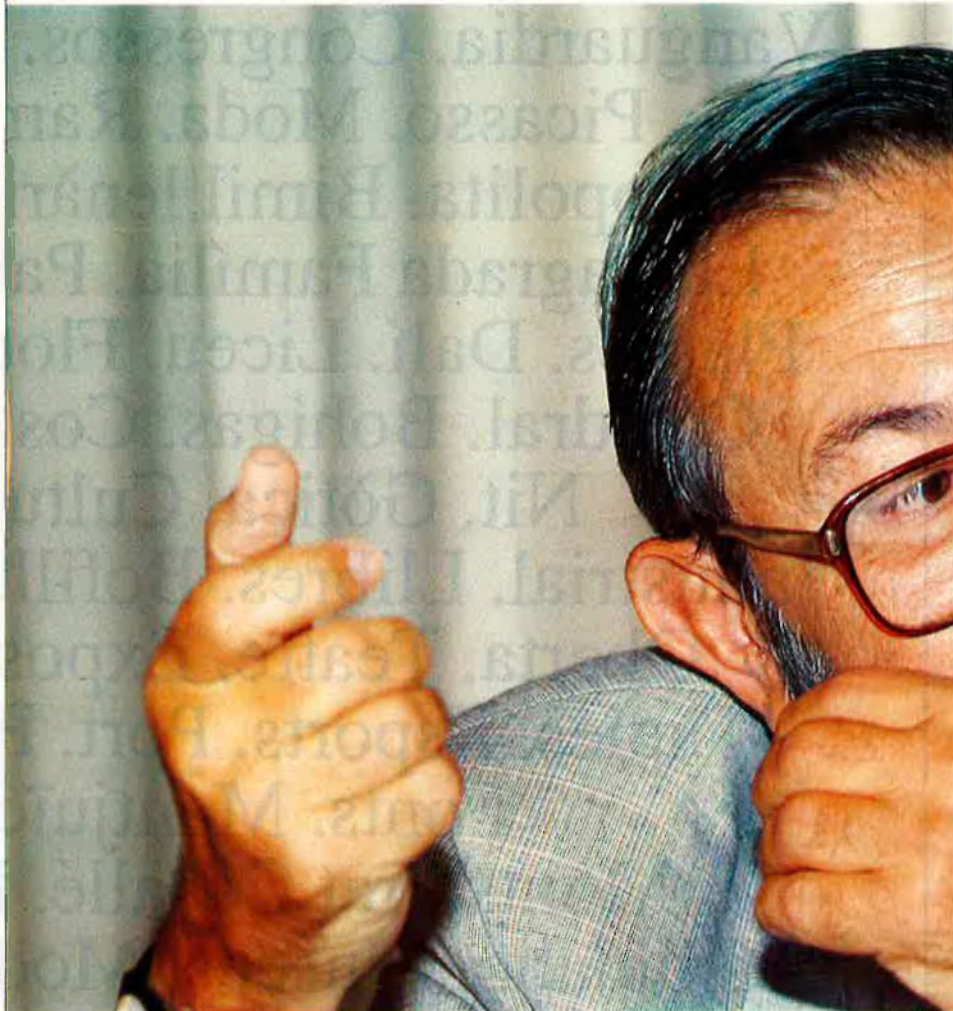
L'herència de Lassaletta

José Luis Lassaletta va deixar l'alcaldia d'Alacant al seu company socialista Àngel Luna. Luna s'ha trobat amb un consistori tan endeutat que les pròximes eleccions municipals podrien fer perillar l'última capital valenciana del PSOE.

Una de les primeres actuacions del grup municipal socialista dirigit per Àngel Luna quan va accedir, el passat juliol, al govern del consistori alacantí va ser revisar en profunditat el deure i haver de l'Ajuntament. Els comptes no li quadraven a la regidora d'Hisenda, Maria Àngels Palmer. Només en el pressupost del 1991 es va trobar un desajust de 2.600 milions de pessetes entre la partida d'ingressos i la de despeses. Però aquest era l'inici del descobriment del deute total de l'Ajuntament alacantí, que sumava 8.500 milions de pessetes. En aquesta exígua situació ha deixat les arques municipals José Luis Lassaletta, alcalde de la capital alacantina durant dotze anys pel PSPV-PSOE.

Luna i Palmer van intentar resoldre aquest disbarat amb una forta pujada dels impostos que va ser ràpidament contestada tant pels altres grups municipals com pels ciutadans, que es negaven a carregar amb la mala gestió de l'alcalde anterior. El socialista Luna va intentar que es comprenguera la seua actitud. "Crec que Alacant ha viscut per damunt de les seues possibilitats durant els últims anys", va dir. Per això la seua teoria era, almenys, corregir el desfament en els pressupostos d'enguany per no continuar endeutant encara més el municipi. Així preveia aconseguir 1.670 milions del Fondo de Cooperación Municipal i la resta amb la pujada dels impostos fins a cobrir el forat de 2.600 milions de pessetes corresponents a aquesta anualitat.

Les fortes inversions públiques, a càrrec quasi exclusivament del mateix Ajuntament, van fer que el deute cresquera cada dia més. La millora en la infraestructura dels barris, les instal·lacions esportives, els parcs i el clavegueram, entre altres inversions previstes per al primer quadrienni del Pla General d'Ordenació Urbana van ser l'objectiu de

José Luis Lassaletta, alcalde de la capital alacantina durant dotze anys pel PSPV-PSOE.

Lassaletta. Aquest polític es va caracteritzar per realitzar una gestió individualista, ja que no era gens procliu a demanar subvencions a altres organismes, com la Generalitat valenciana, perquè l'ajudaren a suportar el pes de les inversions.

Així, els pressupostos de 1990 van estar marcats per un expansionisme notable, amb 17.194 milions de pessetes, enfront dels 14.667 milions de 1991, el

que va representar una baixada del 14,69%. Aquest va ser el primer any en què els pressupostos de l'Ajuntament alacantí abaixaven des de 1986, amb una clara contenció de les despeses.

A l'any següent, el 1991, ja es va plantejar un retall de les inversions públiques. No obstant això, 1990 va ser un any diferent, ja que el municipi, amb motiu de la celebració del cinquè centenari del seu nomenament com a ciutat va

rebre notables inversions exteriors per a l'execució de la Gran Via (carretera interior que articula els principals barris de la ciutat), la rehabilitació del Teatre Principal i del Mercat Central i per a la recuperació integral del deteriorat centre històric.

Luna fins i tot va arribar a dir: "S'ha acabat la lluna de mel entre l'alcalde i els ciutadans, això si és que en algun moment ha existit". Potser en aquell moment no sabia que la resta de grups, el Partit Popular, amb dotze regidors (els mateixos que el PSOE), Esquerra Unida,

RAFA GIL

amb dos i Solidaridad Cívica de Alicante, amb un, s'oposarien a la seua proposta per considerar-la desmesurada. Així, en compte de l'increment que plantejava el grup municipal socialista d'un 31% en l'impost de béns immobles, conegut popularment com contribució, es va quedar en un augment del 12%, proposta del grup d'Esquerra Unida que, de manera sorprenent, va rebre el suport del grup popular.

Els altres impostos van pujar de manera moderada. Els veïns d'Alacant van mostrar-se indignats i fins i tot van eixir al carrer en una manifestació en què es podien llegir pancartes amb lemes com "A robar a Sierra Morena". No obstant, l'Ajuntament manté un índex de morositat molt elevat. Un 80% dels alacantins paguen els seus impostos, però en els darrers cinc anys s'ha acumulat un deute de 3.000 milions de pessetes per rebuts no pagats dels diferents impostos.

Segons l'alcalde de la ciutat, això va passar a causa de deficiències en el treball de les dues empreses particulars contractades per al cobrament, per la via executiva, dels impostos impagats. L'Ajuntament ja ha decidit rescindir el contracte a totes dues societats i serà l'organisme de gestió i cobrament de la Diputació Provincial el que s'encarregarà de cobrar els morosos, amb l'objectiu d'aconseguir més efectivitat.

Una de les mesures que ha començat a aplicar l'Àrea Financera Municipal, mitjançant les dues oficines de recaptació executiva, és l'embargament de comptes corrents bancaris al 20% de veïns que obliden de manera deliberada els seus deutes amb l'Ajuntament. Abans de l'embargament, el contribuent rep una notificació de l'expedient de constrenyiment perquè pague. Si no ho fa, els seus comptes són bloquejats i embargats. A aquest procediment no es pot oposar cap entitat. Aquesta pràctica ha estat iniciativa de la nova corporació, ja que en les anteriors, presidides per Lassaletta, van ser pocs els cobraments per aquest procediment. No obstant això, aquesta via no resoldrà tampoc els greus problemes econòmics del consistori alacantí, que té calculat un deute del 23%. L'alcalde Luna ha reiterat en nombroses ocasions que la situació no és alarmant.

El pressupost que es prepara en la delegació d'Hisenda per a l'any 1992 presentarà una reducció en el capítol de compra de béns i serveis i en el de les transferències als patronats municipals, com els de la Vivenda, el d'Esports, i el de les Escoles Infantils. Àngel Luna ja ha emprès un període de certa austeritat, i ha gastat menys diners en menjars oficials, invitacions i aperitius de cortesia i en viatges, i ell mateix va sense escorta. Un sou menys.

Luna recorda que hi ha despeses fixes que són impossibles de reduir, com el pagament dels sous (més 5.000 milions cada any), la recollida de fem, la neteja de la ciutat i la llum i l'aigua, entre altres

despeses. "Aquestes inversions són les més importants, i precisament per a elles no hi ha cap subvenció, cosa que ens lliga les mans". El 1992 no hi haurà gaires contractacions, només en el cos de la policia municipal.

El portaveu del Grup Popular, Diego Such, va atribuir a la pèssima gestió del grup socialista en els últims anys la situació econòmica del consistori. Esquerra Unida, també hi coincidí, però un dels seus regidors, Antonio Botella, considerava que l'endeutament no és tan negatiu, ja que això significava que s'hi havien fet inversions importants en el municipi. Botella va reclamar que el govern central destinara almenys el 25% dels seus ingressos als ajuntaments.

Però encara que la majoria dels ajuntaments consideren que el seu índex d'endeutament no és preocupant, el cas és que, en total, els municipis de l'àrea d'Alacant tenen deutes amb les entitats bancàries que sumen 80.000 milions de pessetes. L'Ajuntament d'Alacant deu més de 7.000 milions entre els préstecs demanats als bancs i els deutes als seus proveïdors, i ha pagat durant els últims anys les següents mitjanes d'interessos: el 12,16%, en 1988; el 13,74%, en 1989; i el 14,7% durant 1990. En els pressupostos de 1991 es van consignar 1.482 milions de pessetes només per pagar interessos de préstecs.

Els deutes de l'Ajuntament d'Elx sumen uns 7.500 milions de pessetes, a pesar que el seu sistema de recaptació està considerat com un dels més moderns de la zona. Si a Elx l'endeutament és del 19%, a Alcoi se situa en el 20%. Aquest municipi deu 2.000 milions a la banca i als proveïdors. El deute del consistori d'Oriola arriba a 1.200 milions de pessetes i el d'Elda a 1.950 milions. Aquesta és una de les localitats de la zona que sosté un dels endeutaments menors. Encara que amb xifres més petites, tots els ajuntaments tenen un deute important, motivat sobretot pels suplementos de crèdit per poder dur a terme determinades inversions, la majoria d'elles actuacions urbanístiques. Almenys la meitat dels consistoris de les comarques meridionals del País Valencià no disposen de recursos per a afrontar el deute a causa de la baixa capacitat recaptatòria. Les xifres podrien, fins i tot, triplicar-se si se comptabilitzaren els impagats dels veïns morosos.

Menchu Illán